

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

Elektronik belgelere ilişkin hükümlerin yer aldığı 509 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde bazı değişiklikler yapıldı.

No: 2024 – 102

Tarih: 12.11.2024

Özet: 12 Kasım 2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 573 sıra numaralı VUK Genel Tebliği ile elektronik belgelere ilişkin 509 sıra numaralı VUK Genel Tebliği'nde aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır:

- e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olmayan mükelleflerce düzenlenecek faturaların; 1 Ocak 2025 ila 31 Aralık 2025 tarihleri arasında vergiler dahil toplam tutarının 3.000 TL'yi aşması halinde, 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren ise tutarına bakılmaksızın "e-Arşiv Fatura" olarak düzenlenmesi gerekecektir. (Yürürlük: 01.01.2025 tarihlerinden itibaren gerçekleştirilen teslim ve hizmetler.)
- İnşaat Demiri İzleme Sistemine (İDİS) geçiş zorunluluğu getirilen mükelleflerden brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) 2024 ve müteakip hesap dönemlerinde 1 Milyon TL ve üzeri olan mükellefler e-İrsaliye uygulaması kapsamına alınmıştır. (Yürürlük: 12.11.2024)
- 6361 sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren finansman şirketleri, istemeleri halinde 1 Ocak 2025 tarihinden itibaren e-Dekont uygulamasına dahil olabileceklerdir. (Yürürlük: 12.11.2024)
- Bakanlık veya Başkanlık tarafından e-Belge uygulamalarına ilişkin olarak yayımlanan genel tebliğ, sirküler ve teknik kılavuz ve duyurularda, faturaların e-Fatura yerine e-Arşiv Fatura olarak düzenlenmesine izin verilmesi nedeniyle (kanunen düzenlenmesi gereken sürenin geçirilmemesi kaydıyla) e-Arşiv Fatura olarak düzenlenmesi durumunda özel usulsüzlük cezası kesilmeyecektir. (Yürürlük: 12.11.2024)
- e-Belge uygulamalarını kendi bilgi işlem sistemi üzerinden kullanmak üzere izin alan mükelleflerden izinlerinin iptal edildiği kendisine bildirilenler bu izin için tekrar başvuramayacaklardır. Bu mükellefler söz konusu uygulamalardan Başkanlıktan izin alan özel entegratörlerden hizmet almak ya da GİB Portal uygulamasını kullanmak suretiyle yararlanabileceklerdir. (Yürürlük: 12.11.2024)

509 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu (VUK) Genel Tebliği (RG: 19.10.2019) ile; belgelerin elektronik ortamda düzenlenmesine yönelik olarak yayımlanan VUK Tebliği, elektronik belge uygulamasında bütünlüğün sağlanması amacıyla tek bir tebliğde toplanmıştı. Bu Tebliğ'le elektronik olarak düzenlenmesi gereken belgeler ile bu belgelerde bulunması gereken bilgiler belirlenmiş, geçiş zamanı ve usulüne ilişkin açıklamalar yapılmıştı.

12 Kasım 2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 573 sıra numaralı VUK Genel Tebliği ile yukarıdaki Tebliğ'de bazı değişiklikler yapılmıştır.

1. e-Arşiv Fatura olarak düzenlenme zorunluluğu getirilen diğer faturalar (Madde 2)

509 sıra numaralı VUK Genel Tebliği'nin IV.2. bölümünde "e-Arşiv Fatura uygulaması"na ilişkin düzenlemeler yer almaktadır.

Tebliğ'in "IV.2.4.3. e-Arşiv Fatura olarak düzenlenme zorunluluğu getirilen diğer faturalar" başlıklı bölümünde, e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olmayan mükelleflerce, 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren düzenlenecek faturaların, vergiler dahil toplam tutarının 5.000 TL'yi aşması halinde, söz konusu faturaların "e-Arşiv Fatura" olarak düzenlenmesi gerektiğine ilişkin hüküm yer almaktaydı. Yukarıdaki 5.000 TL'lik sınır, vergi mükelleflerine düzenlenenler açısından fatura düzenleme zorunluluğuna ilişkin tutar (2024 yılı için 6.900 TL) olarak belirlenmişti.

573 sıra numaralı VUK Genel Tebliği ile yukarıdaki bölümde yer alan tutarlar değiştirilmiştir. Buna göre e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olmayan mükelleflerce düzenlenecek faturaların;

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

- 1 Ocak 2025 ila 31 Aralık 2025 tarihleri arasında vergiler dahil toplam tutarının 3.000 TL’yi aşması halinde,

- 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren ise tutarına bakılmaksızın,

“e-Arşiv Fatura” olarak düzenlenmesi gerekecektir.

Bu hüküm, 1 Ocak 2025 tarihinden itibaren gerçekleştirilen teslim ve hizmetlere uygulanmak üzere 1 Ocak 2025 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Aynı bölümde yer alan aşağıdaki fıkra ise yürürlükten kaldırılmıştır.

“Aynı günde aynı kişilere düzenlenen faturalar topluca birlikte değerlendirilecek olup, faturaların vergi dâhil tutar toplamının belirtilen tutarı aşması halinde, söz konusu faturaların e-Arşiv Fatura olarak düzenlenmesi ve alınması zorunluluğu bulunmaktadır.”

Bu hüküm ise 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren gerçekleştirilen teslim ve hizmetlere uygulanmak üzere 1 Ocak 2026 tarihinde yürürlüğe girecektir.

2. e-İrsaliye uygulamasına geçiş zorunluluğu (Madde 3 ve 4)

509 sıra numaralı VUK Genel Tebliği’nin IV.3. bölümünde “e-İrsaliye uygulaması”na ilişkin düzenlemeler yer almaktadır. Tebliğ’in “e-İrsaliye uygulamasına geçiş zorunluluğu” başlıklı IV.3.5 bölümünde; e-İrsaliye uygulamasına dahil olmak, sevk irsaliyelerini e-İrsaliye olarak düzenlemek ve uygulama kapsamındaki mükelleflerden alacakları sevk irsaliyelerini de “e-İrsaliye” olarak almak zorunda olan mükellefler sayılmaktadır.

573 sıra numaralı VUK Genel Tebliği ile **İnşaat Demiri İzleme Sistemine (İDİS) geçiş zorunluluğu getirilen mükellefler**den brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) 2024 ve müteakip hesap dönemlerinde 1 Milyon TL ve üzeri olan mükellefler de e-İrsaliye uygulaması kapsamına alınmıştır.

Bu mükelleflerin söz konusu şartların sağlandığı ayı izleyen 4. ayın başından itibaren e-İrsaliye uygulamasına geçmeleri ve bu tarihten itibaren düzenleyecekleri sevk irsaliyelerini e-İrsaliye olarak düzenlemeleri ve kayıtlı kullanıcılardan e-İrsaliye olarak almaları gerekmektedir.

Bu hükümler, Tebliğ’in yayım tarihinde (12 Kasım 2024) yürürlüğe girmiştir.

3. e-Dekont uygulaması (Madde 5-9 ve 16)

509 sıra numaralı VUK Genel Tebliği’nin IV.11. bölümünde “e-Dekont uygulaması”na ilişkin düzenlemeler yer almaktadır.

Tebliğ’in “Genel Olarak” başlıklı IV.11.1. bölümünün birinci fıkrasında e-Dekont uygulaması; “Bankalar tarafından kâğıt ortamda düzenlenen dekontun, elektronik ortamda düzenlenmesi, muhatabına talebi doğrultusunda elektronik veya kâğıt ortamda iletilebilmesi, elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilebilmesine imkân veren uygulamadır.” şeklinde tanımlanmaktaydı.

435 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği’nin (RG: 03.04.2014) “Finansman şirketlerinin düzenleyeceği belge” başlıklı 2. bölümüyle ise 6361 sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren finansman şirketlerine, BSMV’ye tâbi işlemleri nedeniyle fatura yerine geçmek üzere dekont düzenleme zorunluluğu getirilmişti.

573 sıra numaralı VUK Genel Tebliği ile 6361 sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren finansman şirketleri e-Dekont kapsamına alınmıştır. Ayrıca 509 sıra numaralı Tebliğ’in e-Dekont’a ilişkin diğer bölümlerinde bankalarla ilgili yapılan açıklamalara finansman şirketlerinin de dahil edilmesine yönelik gerekli değişiklikler yapılmıştır.

Tebliğ’e göre e-Dekont uygulaması zorunlu bir uygulama olmadığından 6361 sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren finansman şirketleri, istemeleri halinde 1 Ocak 2025 tarihinden itibaren uygulamaya dahil olabileceklerdir. Tebliğ’de finansman şirketlerine, e-Dekont uygulamasına dâhil olma zorunluluğu getirme

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

konusunda Gelir İdaresi Başkanlığına yetki verildiği de görülmektedir. Böyle bir durumda en az 3 aylık zaman süresi belirlenecek ve ebelge.gib.gov.tr adresinden duyurulacaktır.

Bu hükümler, Tebliğ'in yayım tarihinde (12 Kasım 2024) yürürlüğe girmiştir.

4. e-Adisyon uygulaması (Madde 10)

509 sıra numaralı VUK Genel Tebliği'nin IV.12. bölümünde "e-Adisyon uygulaması"na ilişkin düzenlemeler, IV.12.3. alt bölümünde ise e-Adisyon belgesinde bulunması gereken bilgiler yer almaktadır.

Bu bilgilerden biri de Tebliğ'de "Düzenlenen e-Adisyon belgesinin ilişkili olduğu e-Fatura veya e-Arşiv Fatura'nın evrensel tekil tanımlama numarası (ETTN) veya perakende satış fişinin düzenlendiği ÖKC'nin cihaz sicil numarası" şeklinde belirlenmiştir.

573 sıra numaralı VUK Genel Tebliği ile yukarıdaki bent yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu düzenleme, Tebliğ'in yayım tarihinde (12 Kasım 2024) yürürlüğe girmiştir.

5. Özel entegratörler ve doğrudan entegrasyon yöntemini kullanan mükellefler (Madde 11, 12)

573 sıra numaralı VUK Genel Tebliği'nin 11 ve 12. maddelerinde, özel entegratörler ile doğrudan entegrasyon yöntemini kullanan mükelleflerin yükümlülükleri ve ilgili kanun ve tebliğ ile Bakanlık ve Başkanlıkça yayımlanan kılavuzlarda belirlenen usul ve esaslara aykırı davrandığı tespit edilenlere uygulanacak cezalar hakkında açıklamalar yapılmıştır.

Bu hükümler, Tebliğ'in yayım tarihinde (12 Kasım 2024) yürürlüğe girmiştir.

6. Belge numarası (Madde 13)

509 sıra numaralı VUK Genel Tebliği'nin "V.4. Belge Numarası" başlıklı bölümünün birinci fıkrasında, e-Belge izni kapsamında düzenlenen belgelerde, seri-sıra numarası yerine 3 haneli birim kodu ve 13 haneli sıra numarasından oluşan belge numarasının kullanılacağı belirtilmektedir.

Ancak e-Dekont uygulaması kapsamında 4 haneli birim kodu ve en az 14 haneli sıra numarasından oluşan numara, hava yolu firmalarınca düzenlenen e-Biletlerde ise bu numara yerine IATA nezdindeki kod numarası ile başlayan toplam 13 haneli bilet numarası da belge numarası yerine kullanılabilir.

573 sıra numaralı VUK Genel Tebliği'nin 13. maddesiyle, e-Dekont uygulaması kapsamında 4 haneli birim kodu ve en az 14 haneli sıra numarasından oluşan numaranın belge numarası olarak kullanılması hükmü, Tebliğ metninden çıkarılmıştır.

Tebliğ'in yayım tarihinde (12 Kasım 2024) yürürlüğe girmiştir.

7. e-Müstahsil makbuzu ve e-Gider Pusulasının düzenlenmesi ve teslimi (Madde 14 ve 15)

573 sıra numaralı VUK Genel Tebliği'nin 14 ve 15. maddeleriyle, 509 sıra numaralı VUK Genel Tebliği'nin "V.5.5. e-Müstahsil Makbuzunun Düzenlenmesi ve Teslimi" ile "V.5.6. e-Gider Pusulasının Düzenlenmesi ve Teslimi" başlıklı bölümlerinde ekleme ve değişiklikler gerçekleştirilmiştir.

Bu hükümler, Tebliğ'in yayım tarihinde (12 Kasım 2024) yürürlüğe girmiştir.

8. e-Belge olarak düzenleme zorunluluğu getirilen belgelerin kâğıt olarak düzenlenebileceği haller (Madde 17)

509 sıra numaralı VUK Genel Tebliği'nin "V.7." numaralı bölümünde e-Belge olarak düzenleme zorunluluğu getirilen belgelerin kâğıt olarak düzenlenebileceği haller sayılmaktadır. Buna Bakanlık veya Başkanlık tarafından e-Belge uygulamalarına ilişkin olarak yayımlanan genel tebliğ, sirküler ve teknik kılavuz ve duyurularda, belgelerin e-Belge yerine kâğıt olarak düzenlenmesine izin verilmesi nedeniyle, kanunen düzenlenmesi gereken sürenin geçirilmemesi kaydıyla, kâğıt olarak düzenlenmesi durumunda özel usulsüzlük cezası kesilmemektedir.

573 sıra numaralı VUK Genel Tebliği'nin 17. maddesiyle, yukarıdaki "düzenlenmesine" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve e-Fatura yerine e-Arşiv Fatura düzenlenmesine" ibaresi eklenmiştir. Buna göre Bakanlık veya Başkanlık tarafından e-Belge uygulamalarına ilişkin olarak yayımlanan genel tebliğ, sirküler ve teknik

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

kılavuz ve duyurularında, faturaların e-Fatura yerine e-Arşiv Fatura olarak düzenlenmesine izin verilmesi nedeniyle (kanunen düzenlenmesi gereken sürenin geçirilmemesi kaydıyla) e-Arşiv Fatura olarak düzenlenmesi durumunda özel usulsüzlük cezası kesilmeyecektir.

Tebliğ'in yayım tarihinde (12 Kasım 2024) yürürlüğe girmiştir.

9. Mali mühür (Madde 18)

509 sıra numaralı VUK Genel Tebliği'nin "V.9." numaralı bölümünde "Mali mühür" ile ilgili düzenlemeler yer almaktadır. Buna göre e-Belgelere ilişkin uygulamalar kapsamında yapılan işlemlerde kullanılan Mali Mühür, Başkanlık adına TÜBİTAK-UEKAE tarafından hazırlanan elektronik sertifika alt yapısını ifade etmektedir.

573 sıra numaralı VUK Genel Tebliği'nin 18. maddesiyle, Tebliğ'in "Mali Mühür" başlıklı bölümünde yer alan "TÜBİTAK-UEKAE" ibareleri "TÜBİTAK BİLGEM KAMU SM" şeklinde değiştirilmiştir. TÜBİTAK BİLGEM KAMU SM ise Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu - Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi Kamu Sertifikasyon Merkezi olarak tanımlanmaktadır.

Tebliğ'in yayım tarihinde (12 Kasım 2024) yürürlüğe girmiştir.

10. Sorumluluk ve cezai müeyyideler (Madde 19)

509 sıra numaralı VUK Genel Tebliği'nin "VII. Sorumluluk ve cezai müeyyideler" başlıklı bölümünün 4. fıkrasında; "Bu Tebliğe konu uygulamaları kendi bilgi işlem sistemi üzerinden kullanmak üzere izin alan mükelleflerden izinlerinin iptal edildiği kendisine bildirilenler, bildirim yapıldığı tarihten itibaren 6 ay süre ile uygulamayı kendi bilgi işlem sistemleri üzerinden kullanmak üzere başvuru yapamazlar. Bu mükellefler, söz konusu uygulamalardan Başkanlıktan izin alan özel entegratörlerden hizmet almak ya da GİB Portal uygulamasını kullanmak suretiyle yararlanabilirler." hükmü yer almaktaydı.

573 sıra numaralı VUK Genel Tebliği'nin 19. maddesiyle; yukarıdaki fıkrada yer alan "bildirim yapıldığı tarihten itibaren 6 ay süre ile uygulamayı kendi bilgi işlem sistemleri üzerinden kullanmak üzere başvuru yapamazlar. Bu mükellefler," ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu değişiklikle Tebliğ'e konu uygulamaları kendi bilgi işlem sistemi üzerinden kullanmak üzere izin alan mükelleflerden izinlerinin iptal edildiği kendisine bildirilenlerin **6 ay geçtikten sonra dahi uygulamayı tekrar kendi bilgi işlem sistemleri üzerinden kullanmak üzere başvuru yapma hakları kaldırılmış olmaktadır**. Bu mükellefler söz konusu uygulamalardan Başkanlıktan izin alan özel entegratörlerden hizmet almak ya da GİB Portal uygulamasını kullanmak suretiyle yararlanabileceklerdir.

Bu hüküm, Tebliğ'in yayım tarihinde (12 Kasım 2024) yürürlüğe girmiştir.

[Yukarıdaki düzenleme ve açıklamaların yer aldığı 573 sıra numaralı VUK Genel Tebliği'ne ulaşmak için tıklayınız...](#)

Saygılarımızla,